

Sola kommune sine innspel til ny opplæringslov

1. Opplæringssspråket i grunnopplæringa, kap 10

Sola kommune støtter ei lovfesting av kva som er opplæringssspråka i Noreg, som vil føre til samanheng mellom den nye opplæringslova og den nye språklova.

2. Eigen skriftspråkgruppe på ungdomstrinnet? kap 11

Sola kommune er positive til lovendinga fordi vi ser at forslaget til endring er ein logisk konsekvens av målet om språkleg likestilling.

3. Det beste for eleven , kap 13

Sola kommune er einig med KD sitt forslag om å la prinsippet om eleven sitt beste gjelde ut heile grunnopplæringa. Det heng saman med at det er eit mål at flest mogleg av ungdommane skal fullføre og bestå vidaregåande opplæring, og det er ein tydeleg samanheng i det 13-14-årige løpet frå skolestart til fagbrev og vitnemål.

4. Å påleggje elevane lekser, kap 14

Sola kommune meiner det er fornuftig at det kjem fram eksplisitt av sjølve lovteksten korvidt skolane har rett til å pålegge elevane lekser, og ikkje berre av tolkingsfråsegn, slik det er i dag. Det er positivt at lovteksten understreker at elevane har rett til kvile og fritid.

Sola kommune ønskjer at den nye opplæringslova får fram at skolearbeid utanom skoletid (lekser) ikkje skal vere ein føresetnad for skolearbeidet. Vi ønskjer at skolane kan ta seg av elevane sitt behov for fagleg opplæring og rettleiing medan dei er på skolen, slik at det blir rom for fritidsaktivitetar, kvile og leik utanom skoletid.

Vi vil ha ein opplæringslov som har som føremål at skolen skal avlaste dei føresette. Sola kommune anbefalar difor at lekser utanom skoletid ikkje blir lovfesta.

5. Elevar med fråver, kap 14

Sola kommune har inga innvending mot forslaget om ein overordna regel om at alt fråver skal følgjast opp, så lenge det ikkje fører til strengare kontroll med grunnskolane sin praksis i form av eit auka dokumentasjonskrav enn det kommunen sitt eige system legg opp til, moglegheit for tilsyn frå Statsforvaltaren på dette området, og innføring av fråversgrense for ungdomsskoleelevane.

6. Tilpassa opplæring eller universell opplæring, kap 21

Sola kommune ser at regelen i dag (§ 1-3) har ein god intensjon, men at det rett som det er fører til misforståingar om kva som ligg i omgrepet. Foreldre har, forståeleg nok, vanskeleg for å sjå skilnaden mellom tilpassa opplæring or alle elevar og spesialundervisning for nokre elevar. Resultatet blir av og til at foreldre har eit urealistisk syn på kva læraren kan få til av individuell tilrettelegging. Etter vårt syn bidreg ikkje «universell opplæring» til nokon klargjering fordi det peiker i retning det som er sams i staden for tilpassing for den einskilde eleven. Den beste løysinga er, etter vårt syn, å behalde «tilpassa opplæring», men å gjere lovteksten tydelegare om kva som er poenget med denne regelen.

Sola kommune vurderer at den beste løysinga er å behalde «tilpassa opplæring», men å gjere lovteksten tydelegare om kva som er poenget med denne regelen.

7. Frå spesialundervisning til individuell tilrettelagt opplæring, kap 22

Omgrepet individuell tilrettelagt opplæring

Eit viktig argument for endring er at omgrepet spesialundervisning verkar stigmatiserande og at det ikkje gir eit rett bilete av situasjonen for elevane. Elevar som treng ekstra hjelp er ikkje «spesielle», men har mange ulike grunnar til at dei treng meir oppfølging. Omgrepet gir uheldige assosiasjonar til spesialskeolar og spesialavdelingar, som ikkje blir nytta i dag. Sola kommune støtter endring til «individuell tilrettelagt opplæring».

Separate rettar om personleg assistanse og fysisk tilrettelegging

KD vil skilje ut personleg assistanse og fysisk tilrettelegging i separate rettar. Medan individuelt tilrettelagt opplæring er den faglege hjelpa eleven får av ein pedagog, er personleg assistanse og fysisk tilrettelegging tiltak som ikkje er knytt direkte til opplæringa i fag eller til mål i den overordna delen av læreplanverket. KD sitt forslag er å avgrense retten til individuell tilrettelagt opplæring til elevane som har behov for avvik frå læreplanverket.

Sola kommune er samd med KD i at det er ein fordel, om det lar seg gjere, å dele spesialundervisning i tre separate rettar, for at ein på den måten kan få eit klarare skilje mellom kva som er pedagogisk tilrettelegging (individuell tilpassa opplæring) og kva som er anna slags hjelp som eleven har behov for. På den måten kan ein kanskje få løyst opp i mellom anna dei innvikla grensegangane mellom behov for hjelp i opplæringa og behov for helsehjelp. Dette vil gjere det enklare for skolane å få på plass den rette kompetansen, til dømes folk som kan tilsetjast for å gi personleg assistanse. Ein slik oppsplitting i ulike rettar vil også gjere det enklare for skolane å handtere ulike lovverk som er gjeldande for ein og same elev. Til dømes vil det bli tydelegare kva som er hjelp etter opplæringslova og etter helse- og omsorgstenestelova, kor bruk av tvang ikkje er mogleg etter den førstnemnde lova.

Om dette er enkelt å få til i praksis, er vi usikre på. I røynda er det ofte ikkje slik at elev A har behov for individuelt tilrettelagt opplæring, medan elev B har behov for fysisk tilrettelegging. Nokre elevar som har behov for individuell tilrettelagt opplæring har også behov for personleg assistanse og/eller fysisk tilrettelegging, og skiljet mellom dei tre rettane kan vere uklare. Uklarheita kan føre med seg ulik vurdering mellom PPT i ulike kommunar, og kan føre til meir forvirring enn det som var tiltenkt med den skjematiske tredelinga av retten til spesialundervisning.

Kompetansekrav for å gi individuelt tilrettelagt opplæring

KD foreslår at dei som skal gi individuelt tilrettelagt opplæring i hovudsak skal vere tilsett i pedagogstilling, og at dei må ha relevant kompetanse i faget det blir gitt opplæring i. KD ønskjer at dette skal komme tydeleg fram i lova fordi det i for stor grad blir nytta personell som ikkje har tilstrekkeleg pedagogisk og fagleg kompetanse i spesialundervisninga. Ein skal kunne gjere unnatak i eit tilfelle kor det er openbart at det vil gi eleven betre opplæring. KD meiner at slike unnatak berre kan gjerast for personar med ein universitetets- eller høgskoleutdanning som gjer dei særleg eigna til å ivareta opplæringsbehovet til eleven. Døme er barnevernspedagog eller spesialpedagog som manglar lærar-/lektorutdanning.

Sola kommune er samd i at det er avgjerande at dei sårbare elevane får kompetent hjelp. I ein del tilfelle vil det vere riktig at ein større del av det som i dag er spesialundervisning blir gitt av pedagog. Vi er likevel bekymra for at den i teorien skjematisk tredeling av spesialundervisning ikkje er så enkel å overføre i praksis som det kan sjå ut som.

KD sitt forslag, som baserer seg på Nordahl-utvalet sin anbefaling, er ein radikal endring vekk frå ein praksis som vi meiner fungerer godt i fleire situasjonar. Vi deler ikkje fullt ut den krisebeskrivinga som Nordahl-utvalet ga, om at for mange elevar med spesialundervisning får hjelp av inkompetente vaksne. Vår oppleving er at elevar i fleire situasjonar har ein godt fungerande kombinasjon av timar med spesialundervisning som omhandlar både fagleg og sosial hjelp med pedagog/spesialpedagog og med til dømes miljøarbeidar. Ein føresetnad for at dette skal fungere godt, er at ansvaret for gjennomføringa av heile spesialundervisninga ligg på pedagog/spesialpedagog, som har tett oppfølging med miljøarbeidarar eller andre som tek del i opplegget til ein elev. Det er, som KD peikar på, eit problem at det i ein del tilfelle er mangelfull oppfølging frå pedagogen i dei ulike faga. Det er viktig at PPT presiserer tydeleg i sin sakkunnige vurderingar at det skal vere pedagog i alle dei aktuelle faga, og at pedagogen har eit overordna oppfølgingsansvar for dei andre som gir spesialundervisning. Likedan er det viktig at rektor får med seg dette i enkeltvedtaket, og at rektor sikrar at dette blir følgt opp i praksis. Men om dette blir gjort skikkeleg, er det fleire døme på at ein kombinasjon av hjelp frå pedagog og frå ein fagarbeidar kan gi hjelp og oppfølging som gjer at eleven får godt utbytte av opplæringa. Ofte er det slik at skolen ser at det er god grunn til å nytte til dømes ein miljøarbeidar, fordi relasjonen mellom denne og eleven er særleg god, og at dei ser at eleven får god fagleg og sosial opplæring av denne.

Vi er bekymra for at KD sitt forslag fører til ei uheldig slagside i retning at høgare utdanning er den einaste vegen til å lukkast med elevane. Vi meiner sjølvsagt at kompetansen ein år gjennom høgare utdanning er viktig, men vi ser ein tendens til at fagarbeidarutdanning blir «snakka ned» i denne samanhengen. Det er viktig å ha med at fagarbeidarar er noko anna enn ufaglærte assistentar, og det er vår erfaring at til dømes ein barne- og ungdomsarbeidar har mykje å bidra for elevar som treng ekstra hjelp. Vi får tilbakemelding om at fagarbeidarane gjer ein god jobb, og vi vurderer at det vil vere uheldig om vi ikkje skal nytte fagarbeidarar i nokon grad i individuell tilrettelagt opplæring. Ein utestenging av fagarbeidarane er unødvendig, meiner vi, så lenge det er eit godt system for å sikre at pedagog/spesialpedagog har hovudansvaret.

Eit tenkt døme kan illustrere kor vanskeleg det kan vere å få til tredeling av spesialundervisning i praksis. Ein elev har fem veketimar med faget norsk i veka. Etter anbefaling frå PPT, kjem rektor fram til at eleven treng individuell tilrettelagt opplæring i tre av veketimane. Ein faglærer som har tilstrekkeleg med studiepoeng i norsk skal gi den individelt tilrettelagte opplæringa, og vil kunne gi eleven hjelp fagleg og sosialt. I dei to andre timane er eleven uroleig, og har behov for oppfølging. For dei resterande to veketimane fattar rektor enkeltvedtak om personleg assistanse (utan anbefaling frå PPT). Rektor vel å setje inn ein miljøarbeidar. Denne kan gi eleven hjelp og støtte til å finne fram læreboka og til å hjelpe eleven med å halde konsentrasjonen, men miljøarbeidaren skal, i følgje den

nye opplæringslova, passe seg for å hjelpe eleven med å løyse eit reknestykke eller å forklare kva eit adjektiv er for noko.

Vi ser at KD langt på veg ser føre seg korleis den nye lova skal utformast på dette området, men vi nyttar likevel høvet til å åtvare mot uheldige sider ved ein skjematisk oppdeling som ser enkelog tilforlateleg ut, men som i møte med røynda i skolekvardagen kan vise seg å bli vanskeleg.

8. Pedagogisk-psykologisk teneste, kap 24

Sola kommune er nøgd med at KD ikkje gjekk inn for at det ikkje skulle vere krav om sakkunnig vurdering om fritak frå opplæringsplikta, slik opplæringslovutvalet kom med forslag om. Vi har opplevd ein auke i saker med denne problematikken, og det er naudsynt å la PPT gjere ein grundig vurdering av om ein bør ta i bruk den snevre moglegheita det skal vere til å gje eit slikt fritak. Etter vårt syn vil konsekvensen av å ta vekk kravet om sakkunnig vurdering gjere det vanskelegare for kommunen å halde talet på slike vedtak lågt.

Fysisk tilrettelegging og personleg assistanse

Vår skepsis heng saman med kommentaren vår over, om tredelinga av retten til spesialundervisning. Den, i røynda, kompliserte avgrensinga mellom individuell tilrettelagt opplæring og personleg assistanse og/eller fysisk tilrettelegging, kan få som konsekvens at det i nokre saker blir krevjande å vurdere når PPT må skrive sakkunnig vurdering og når PPT ikkje skal gjere det.

Tidleg og utsett skolestart

Vi er positive til å fjerne kravet om sakkunnig vurdering for tidleg og utsett skolestart. Erfaringa er at konklusjonen i dei fleste sakene er gitt på førehand, og at det vil vere forsvarleg at det blir fatta enkeltvedtak utan at PPT må skrive ein sakkunnig vurdering i kvart tilfelle. Kommunen kan heller innhente råd frå PPT i ein skilde tilfelle.

Opplæring i og på norsk teiknspråk

Vi ønskjer ikkje at kravet om sakkunnig vurdering skal vekk frå sakshandsaming om opplæring i og på norsk teiknspråk. KD peiker på moglegheita for at den som skal fatte enkeltvedtak berre treng å innhente informasjon i form av sakkunnig vurdering i dei tilfella kor det blir vurdert å vere naudsynt. Svakheita med ein slik ordning er at det kan vere krevjande å vurdere i kva tilfelle ein bør innhente råd og ikkje. Det kan føre til ulik praksis. Vi er einig med dei mange høyringsinstansane som har påpeikt at rettstryggleiken kan bli dårlegare om ein tek vekk kravet om sakkunnig vurdering.

Det er ei utfordring at kompetansen i PPT om opplæring i og på teiknspråk kunne vore betre i ein del kommunar. Det er noko det må bli arbeidd med også i Sola kommune, enten utallet blir krav om sakkunnig vurdering i alle slike saker eller at det berre blir bede om det frå PPT i nokre tilfelle.

I det store og heile, er det berre snakk om eit fåtal elevar som treng opplæring i og på norsk teiknspråk. Med tanke på bruk av ressursar, sparer ein lite på å ta vekk kravet om sakkunnig vurdering. Kompetanse i PPT på dette fagområdet vil ikkje bli større om ein reduserer talet på saker kor PPT skal utarbeide sakkunnig vurdering. Om ein går vekk frå kravet om sakkunnig vurdering, vil ein ikkje frigjere særleg med ressursar frå PPT i og med at talet på slike saker er lågt. Ein vil snarare bygge ned kompetansen til PPT på denne måten, og det på eit fagområde som generelt bør styrkjast i kommunane.

Opplæring i punktskrift, tekniske hjelpemidler og mobilitet

I dag er det sånn at blinde og svaksynte får opplæring i punktskrift, tekniske hjelpemidler og mobilitet som eit tillegg til det ordinære timetalet. Før det blir fatta enkeltvedtak, skal PPT gi ein anbefaling i ein sakkunnig vurdering. Her deler vi syn med Statped og Utdanningsforbundet, som har uttalt ueinigheit i å ta vekk kravet om sakkunnig vurdering. KD ønskjer å få til ein reduksjon i arbeidet PPT har med sakkunnige vurderingar, og i staden bruke meir tid fysisk i skolar og barnehagar. Vår erfaring er ikkje at PPT er for lite ute «i feltet». Vi er, på den andre sida, bekymra for at kvaliteten på vurderinga som ligg til grunn for enkeltvedtaket blir svekkja om PPT ikkje skal gi sin anbefaling. Slik er argumentet mykje det same som for opplæring i og på norsk teiknspråk.

PPT sin rolle opp mot private grunnskolar (§ 2-12-skolar)

PPT har eit like stort ansvar for å følgje opp elevar i friskolar som dei har til elevane ved dei offentlege skolane. Sola PPT følgjer opp elevar som høyrer heime i Sola kommune, men som er spreidd på friskolar som er lokalisert i andre kommunar. Friskolar er i stor grad finansiert av statsstøtte.

Det er annleis med private grunnskolar. Dei tek ikkje imot midlar frå staten. Eit døme på ein slik skole er International School of Stavanger (ISS). Dei er regulert i opplæringslova § 2-12, som seier at nokre av reglane i opplæringslova gjeld for desse skolane, mellom anna reglane om eit trygt og godt skolemiljø. Reglane om spesialundervisning og hjelp frå PPT gjeld ikkje for elevane i dei private grunnskolane.

KD ønskjer at elevar og foreldre som nyttar seg av eit skoletilbod frå ein privat grunnskole skal få tilgang til PPT. Dei skal, ut frå dette forslaget, kunne be om ein vurdering frå PPT om eleven sitt opplæringsbehov. Det skal ikkje vere obligatorisk med ein slik sakkunnig tilråding frå PPT, men forslaget er at det skal vere mogleg for elev eller foreldre å ta kontakt med PPT, som då ikkje skal kunne avvise ein slik førespurnad fordi den private skolen ikkje gir individuelt tilpassa opplæring etter opplæringslova eller friskolelova.

Eit sentralt argument for KD er at dette vil bidra til at valet om å sende barnet til ein privat grunnskole i større grad blir eit reelt val for foreldre, om det er mogleg for dei å få ein vurdering frå PPT.

Sola kommune støtter ikkje ein slik utviding av PPT sitt ansvarsområde. Sjølv om det truleg ikkje er snakk om eit høgt elevtal, vil det vere ein krevjande jobb for PPT å måtte setje seg inn i kva som vil vere eit forsvarleg opplæringstilbod på ein skule som ofte er ganske annleis dei skolane som PPT kjenner til frå før. I ein situasjon kor PPT har mykje å gjere for å oppfylle sine lovpålagte oppgåver etter opplæringslova og friskolelova, vil det etter vårt syn vere feil å prioritere denne elevgruppa på kostnad av dei innsparingane som KD foreslår med å fjerne kravet om sakkunnig vurdering for elevgrupper etter opplæringslova og friskolelova.

Kvifor norm for lærartettleik, men ikkje norm om bemanning for PPT?

Samla sett er det eit forslag om å kutte i PPT sine oppgåver. Målet er at PPT skal få høve til å vere «tettare på». Kutta er etter vårt skjønns så små at dei ikkje utgjer ein vesentleg reduksjon i PPT sitt ansvar, men, som vi har peikt på, kan konsekvensen vere stor for enkeltelevane som ikkje lenger har rett på ein sakkunnig vurdering frå PPT.

Ein kan få inntrykk av at målet er å avlaste PPT frå byråkratisk sakshandsaming, og slik ser ein spor etter Nordahl-utvalet sin rapport, *Inkluderende fellesskap for barn og unge*, frå 2018. I denne vart det

argumentert for at spesialundervisning ikkje fungerte, mellom anna fordi PPT var for fjernt frå praksis i skole og barnehage. Inntrykket Nordahl-utvalet ga var at PPT var for opptekne med å skrive sakkunnige vurderingar. I rapporten foreslo Nordahl-utvalet å fjerne PPT slik det er i dag, og å la skolen og barnehagen sjølv ta avgjerda om spesialundervisning. KD gjekk ikkje inn for denne løysinga, men ønskjer i staden å ta vekk nokre av krava om utarbeiding av sakkunnig vurdering.

Nordahl-utvalet hadde, etter vårt syn, ein del gode poeng, ikkje minst om kor viktig det er at barn og unge med særlege behov får hjelp frå kompetente vaksne. Forskarar har kritisert utvalet sin rapport for å ikkje vere oppdatert på relevant forskning, og PPT i fleire kommunar og fylkeskommunar gjekk på banen med kritikk fordi dei ikkje kjende seg heime i kritikken om at dei ikkje brukte nok tid på observasjonar og samtalar i skolar og barnehagar.

Forslaget til lovendring for PPT sin del, er etter vår vurdering å ta tak i utfordringa i feil ende. Resultatet blir truleg at sakshandsaminga blir ulik, og at det kan gå ut over rettstryggleiken. Utfordringa PPT står i fleire stader er at ressursane dei er tildelt ikkje harmonerer med det breie lovmandatet tenesta har. Kravet som blir stilt til PPT i opplæringslova § 5-6 er ambisiøst. PPT har ein nøkkelposisjon ved at tenesta skal ha ressursar til å hjelpe skolane og vaksenopplæringa med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Det kjem i tillegg til at PPT skal utarbeide sakkunnig vurdering for enkeltelevar.

Hausten 2018 blei det innført norm for lærartettleik i grunnskolen. I fleire år har det vore snakk om at det er behov for ein statleg bemanningsnorm for PPT i grunnopplæringa. Vi slår eit slag for at tida er inne for eit liknande krav om ein norm for talet på tilsette i PPT. På ei rekkje andre områder er det eit poeng at det er uheldig med lokale variasjonar. Hensikta med lærarnormen er å ha ein nasjonal standard for talet på elevar per lærar. Eit hovudargument for bemanningsnorm for PPT er at det ikkje skal vere stor skilnad på kva oppfølging ein sårbar elev får i ein kommune kontra ein annan kommune. Norm for bemanning for PPT kan gjerast ut frå folketalet i kommunen eller ut frå talet på barn, elevar og vaksne deltakarar som er busett i kommunen.

9. Særskild språkopplæring, kap. 25

Vi er einig i KD sin anbefaling om å vidareføre retten til særskild språkopplæring, og det er bra at det blir presisert kor viktig det er med god kartlegging av språkferdigheiter før opplæringa set i gang og undervegs i opplæringa. Vi har inga innvending mot forslaget om å endre omgrepa «særskild norskopplæring» og «tospråkleg fagopplæring» til «forsterka opplæring i norsk» og «tospråkleg opplæring i fag».

Viktig med tidleg innsats for dei som treng særskild språkopplæring

Vår forståing av dette fagområdet er at det er avgjerande at dei som har behov for særskild språkopplæring får denne så tidleg som mogleg. Den må vere av ein slik kvalitet og kvantitet at eleven år utbytte av den ordinære opplæring så raskt som mogleg. Det vil auke utbyttet av den ordinære opplæringa, og vil gje resultat i form av at eleven klarer å fullføre og bestå vidaregåande opplæring.

Fleire må få rett til morsmålsopplæring

Vi ser at for få elevar får vedtak om morsmålsopplæring. Det er særleg relevant for dei yngste elevane, som ikkje har fått innarbeidd og lært sitt eige morsmål. Som forskinga er klar på, heng morsmålsopplæringa saman med norskopplæringa. Av den grunn er vi samd i KD sitt forslag om å få

ein presisering i opplæringslova om at elevar som har budd kort tid i Noreg, har rett til morsmålsopplæring med mindre dette er openbart unødvendig.

10. Opplæring i og på norsk teiknspråk, kap. 25

Sola kommune er einig i at det bør vere låg terskel for kva som blir rekna som høyrselshemming. Difor bør det ikkje vere krav til graden av høyrselshemming for å få rett til opplæring i og på norsk teiknspråk.

I ein periode på eitt og eit halvt år, som skal vere ferdig til sommaren 2022, er Sola kommune ein av kommunane som tek del i eit nasjonalt forsøk med teiknspråkopplæring også for elevar som er høvevis KODA (Kids Of Deaf Adults) og sysken til ein med hørselshemming, i regi av Statped og Utdanningsdirektoratet, har Sola kommune fått auka medvit om behovet for teiknspråkopplæring for dei som har ein nær relasjon (barn av eller søsken av) til ein har hørselshemming. Fordi forsøket ikkje er avslutta, har vi ikkje von om at det kan bli innført ein rett for KODA og søsken før dette er evaluert. Vi vil likevel nytte høvet til å ønskje oss, for ei forhåpentlegvis nær framtid, at denne delen av opplæringslova vil ha eit breiare perspektiv på behovet for opplæring i og på norsk teiknspråk som inkluderer familiemedlemmar.

11. Leksehjelp, kap 38

Sola kommune er samd i at leksehjelpordninga må halde fram, men at det ikkje lenger skal vere slik at alle kommunane må tilby åtte timar med leksehjelp kvar veke. Det bør vere opp til kommunen å avgjere korleis tilbodet om leksehjelp skal bli organisert ut frå lokale forhold.

12. Rett til grunnskoleopplæring for vaksne, kap 43

Nye omgrep

Sola kommune støtter forslaget om namneendring til «førebuande opplæring for vaksne». Eit nytt namn vil synleggjere overgangen til det nye tilbodet, og at det vil gjere tilbodet meir attraktivt for både deltakarane sjølv og arbeidsgivarar, enn slik det er i dag. Det er også ein fordel å klargjere skilnaden mellom formell vaksenopplæring etter opplæringslova og ikkje-formell vaksenopplæring etter vaksenopplæringslova.

KD går ikkje inn for forslaget frå opplæringslovutvalet om å endre omgrepet «deltakarar» til «vaksne elevar». Sola kommune er samd i KD sin vurdering om at det er eit poeng å klargjere at det er eit skilje mellom vaksne elevar som tek ordinær vidaregåande opplæring, og personar som får opplæring spesielt organisert for vaksne. I tillegg er det eit poeng å bruke det same omgrepet som blir nytta i integreringslova.

Individuelt tilrettelagt opplæring for vaksne deltakarar

Vaksne deltakarar kan også ha rett til spesialundervisning. Vi støtter KD sitt forslag om at omgrepet individuelt tilrettelagt opplæring også blir gjeldande vaksne deltakarar.

Rett til særskild språkopplæring

I dag er det mogleg for vaksne deltakarar i grunnskoleopplæringa å få rett til særskild språkopplæring. Problemet er at denne moglegheita er bortgjømd i den runde formuleringa i § 4A-1 første avsnitt, som seier at *opplæringa skal tilpassast behovet til den enkelte*. Dette har ført til at mange kommunar ikkje har vore klar over at det er noko ein skal ta stilling til i kvart enkeltvedtak når ein skal inne ut av kva som skal vere opplæringstilbodet til den vaksne. Difor er KD sitt forslag om å lovfeste denne retten ein kjærkomen presisering.

Rett til å bli realkompetansevurdert

Sola kommune er samd i KD sitt forslag om ein eigen regel i kapittel 4A om rett til realkompetansevurdering. Vi ser at det er behov for å tydeleggjere denne retten. Det er ein kjend problemstilling at denne retten er underkommunisert, noko som i fleire år har ført til at for få vaksne deltakarar har dratt nytte av ein realkompetansevurdering.

13. Klageinstans to modellar, kap. 56

Det er ein fordel at klage på dei mest grunnleggjande enkeltvedtaka blir handsama av Statsforvaltaren. På den måten kjem ein langt på veg unna det økonomiske argumentet ved at det er desse enkeltvedtaka som har ein betydeleg økonomisk konsekvens for kommunen.

Sola kommune meiner at modell 1 kan fungere, men ut frå den føresetnad at fagstaben i kommunen blir sett i stand til å handsame klagene. For å få til det, må kommunen ha tilsette som har tilstrekkeleg juridisk og skolefagleg kompetanse. I ein del kommunar er ikkje det situasjonen i dag.

Fagstab oppvekst

Sola kommune

15.12.2021